

Samling af Afgørelser

Sag C-327/12

Ministero dello Sviluppo economico

og

**Autorità per la vigilanza sui contratti pubblici di lavori, servizi e forniture
mod
SOA Nazionale Costruttori – Organismo di Attestazione SpA**

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Consiglio di Stato)

»Artikel 101 TEUF, 102 TEUF og 106 TEUF — offentlige virksomheder og virksomheder, som medlemsstaterne indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder — virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse — begreber — organer, der kontrollerer og certificerer, at de virksomheder, der udfører offentlige arbejder, overholder de i loven fastsatte betingelser — artikel 49 TEUF — etableringsfrihed — restriktion — begrundelse — beskyttelse af modtagerne af ydelserne — kvaliteten af certificeringstjenesten«

Sammendrag – Domstolens dom (Fjerde Afdeling) af 12. december 2013

- 1. Præjudicielle spørgsmål — Domstolens kompetence — grænser — spørgsmål, som er klart uden relevans, og hypotetiske spørgsmål forelagt i en sammenhæng, der udelukker et hensigtsmæssigt svar — spørgsmål, der ikke har forbindelse med genstanden for tvisten i hovedsagen*
(Art. 267 TEUF)
- 2. Konkurrence — EU-regler — virksomhed — begreb — kommercielle virksomheder, der har fået overdraget at udføre certificeringstjenester — omfattet — betingelser*
(Art. 101 TEUF, 102 TEUF og 106 TEUF)
- 3. Konkurrence — EU-regler — medlemsstaternes forpligtelser — national lovgivning, som pålægger selskaber, der fungerer som attesteringsorganer, en ordning med minimumstariffer for de certificeringstjenester, som ydes til virksomheder, der ønsker at deltage i procedurer for indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter — lovlig — betingelser*
(Art. 4, stk. 3, TEU; art. 101 TEUF, 102 TEUF og 106 TEUF)
- 4. Præjudicielle spørgsmål — Domstolens kompetence — spørgsmål rejst i forbindelse med en tvist, som kun har tilknytning til én medlemsstat — omfattet, henset til virksomheder fra andre medlemsstats potentielle interesse i at udøve virksomhed i denne medlemsstat*
(Art. 267 TEUF)

5. *Præjudicielle spørgsmål — Domstolens kompetence — grænser — spørgsmål rejst i forbindelse med en tvist, som kun har tilknytning til én medlemsstat — kompetence, henset til den eventuelle anvendelighed af den EU-retlige bestemmelse på nævnte tvist som følge af et forbud mod forskelsbehandling i national ret*

(Art. 267 TEUF)

6. *Etableringsfrihed — undtagelser — virksomhed forbundet med udøvelsen af offentlig myndighed — rækkevidde — certificering af den tekniske kontrol, der blot består i at tage det resultat, der er fastlagt under den tekniske inspektion, til efterretning — ikke omfattet — betingelser*

(Art. 51 TEUF)

7. *Etableringsfrihed — restriktioner — national lovgivning, som pålægger selskaber, der fungerer som attesteringsorganer, en ordning med minimumstariffer for de certificeringstjenester, som ydes til virksomheder, der ønsker at deltage i procedurer for indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter — restriktioner, der kan begrundes i et alment hensyn — beskyttelse af tjenesteydelsesmodtagerne — lovlig — betingelser — forholdsmæssigheden af en sådan lovgivning — den nationale rets efterprøvelse*

(Art. 49 TEUF)

1. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 20 og 21)

2. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 28-35)

3. Artikel 101 TEUF, 102 TEUF og 106 TEUF skal fortolkes således, at de ikke er til hinder for en national lovgivning, der pålægger selskaber, der fungerer som attesteringsorganer, en ordning med minimumstariffer for de certificeringstjenester, som ydes til virksomheder, der ønsker at deltage i procedurer for indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter.

Dels udgør en sådan lovgivning ikke en tilsidesættelse af artikel 101 TEUF eller 102 TEUF, sammenholdt med artikel 4, stk. 3, TEU, når den ikke har den virkning at fremme indgåelse af aftaler i strid med artikel 101 TEUF eller forstærke sådanne aftalers virkninger, og medlemsstaten ikke fratager de af den udstedte retsforrifter deres statslige karakter ved at uddelegere ansvaret for at træffe beslutninger om økonomisk intervention til private erhvervsdrivende, eller foreskriver eller fremmer misbrug af dominerende stilling.

Hvad i øvrigt angår artikel 106 TEUF kan den omstændighed, at opgaverne i forbindelse med certificering er blevet tildelt alle attesteringsorganerne i en medlemsstat, og kun disse selskaber, ikke anses for at tildele disse særlige eller eksklusive rettigheder, når samtlige attesteringsorganer har de samme rettigheder og kompetencer inden for rammerne af det relevante marked for certificeringstjenester, idet der ikke blev skabt nogen konkurrencemæssig fordel til gavn for visse virksomheder, der driver virksomhed på dette marked, til skade for andre virksomheder, som leverer de samme ydelser, og godkendelsen til at oprette nye attesteringsorganer ikke er forbeholdt et begrænset antal organer, men gives til ethvert organ, som opfylder betingelserne i den nationale lovgivning.

(jf. præmis 38, 42 og 44 samt domskonkl.)

4. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 47 og 48)

5. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 49)

6. Undtagelsen i artikel 51 TEUF skal begrænses til virksomhed, som i sig selv er direkte og særligt forbundet med udøvelse af offentlig myndighed.

Beslutningen om at certificere eller ikke at certificere den tekniske kontrol, der i realiteten blot består i at tage det resultat, der er fastlagt under den tekniske inspektion, til efterretning, er ikke omfattet af anvendelsesområdet for fravigelsen i artikel 51 TEUF, eftersom den dels ikke indebærer nogen beslutningsautonomi, der kan udgøre udøvelse af beføjelser som offentlig myndighed, dels træffes inden for rammerne af et direkte statsligt tilsyn. Ligeledes kan den vejledende og forberedende funktion, som er tilkendt private organer over for tilsynsmyndigheden, ikke betragtes som direkte og særligt forbundet med udøvelse af offentlig myndighed i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 51 TEUF.

Kontrol, der i det hele er reguleret i de nationale lovbestemmelser, af den tekniske og finansielle formåen hos de virksomheder, som er underkastet certificering, rigtigheden og indholdet af de erklæringer, certifikater og dokumenter, der fremlægges af de personer, som attesten udstedes til, samt at betingelserne vedrørende ansøgerens eller tilbudsgiverens personlige forhold fortsat er opfyldt, idet denne kontrol desuden skal foretages under et direkte statsligt tilsyn og har til formål at gøre opgaven på området for offentlige bygge- og anlægskontrakter lettere for ordregivere, da målet er at sætte dem i stand til at varetage deres opgave ved at have et præcist og indgående kendskab til ordregiveres tekniske og finansielle formåen, falder derfor ikke inden for anvendelsesområdet for denne bestemmelse.

(jf. præmis 51, 53 og 54)

7. En national lovgivning, der pålægger selskaber, der fungerer som attesteringsorganer, en ordning med minimumstariffer for de certificeringstjenester, som ydes til virksomheder, der ønsker at deltage i procedurer for indgåelse af offentlige bygge- og anlægskontrakter, udgør en restriktion for etableringsfriheden som omhandlet i artikel 49 TEUF, men lovgivningen er egnet til at sikre virkeliggørelsen af formålet om at beskytte modtagerne af de nævnte tjenester. Det tilkommer den nationale ret at vurdere, henset især til metoden for beregningen af minimumstarifferne på grundlag af bl.a. det antal af arbejds kategorier, for hvilke der udstedes et certifikat, om denne nationale lovgivning går videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette formål.

(jf. præmis 69 og domskonkl.)